

เกร็ดความรู้

โครงการวิจัยเกษตรทฤษฎีใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

โดย ศุภลักษณ์ จันดีบาง

ตั้งแต่ประเทศไทยตกอยู่ในวิกฤตของ IMF แล้ว อาชีพเกษตรกรได้เข้ามามีบทบาท และสร้างความสนใจให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเกษตรแบบพอเพียงภายใต้โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานในโอกาสต่างๆ ซึ่งมีหลักสำคัญอยู่ว่า ทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหนึ่งของเกษตรกรที่มีที่ดินจำนวนน้อยหรือแปลงขนาดเล็ก โดยแต่ละแปลงจะแบ่งเป็นส่วนๆ สมมติว่าแปลงหนึ่งมี 15 ไร่ จะปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกไม้ผล พืชไร่ หรือพืชผักสวนครัว 5 ไร่ ขุดสระน้ำ 3 ไร่ ปลูกที่อยู่อาศัยและอื่นๆ 2 ไร่

ดังนั้น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ จึงได้จัดโครงการวิจัยเกษตรทฤษฎีใหม่ขึ้นตามแนวพระราชดำริ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัยการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ แบบผสมผสาน และเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารคุณภาพ ปลอดภัยพืช ตลอดจนเป็นตัวอย่างของการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง หรือที่เราเรียกกัน

กันว่า เกษตรทฤษฎีใหม่

รองศาสตราจารย์ ดนุ เพ็งอัน หัวหน้าโครงการ กล่าวว่า การวิจัยครั้งนี้จะเน้นตามหลักทฤษฎีใหม่ที่ในหลวงได้ทรงพระราชทานไว้ทุกประการ โดยใช้เนื้อที่ทั้งหมด 10 ไร่ และแบ่งเนื้อที่ออกเป็นสัดส่วน 30:30:30:10 ดังนี้

1. 30% แรก ใช้เนื้อที่ 3 ไร่ ขุดสระน้ำ เนื่องจากโครงการเป็นเขตชลประทาน จึงใช้เนื้อที่เพียง 1 ไร่ ที่เหลืออีก 2 ไร่ ใช้เตรียมปลูกพวกไม้ผล พืชผัก และพืชสมุนไพร และมีการสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่บนสระน้ำด้วย เพื่อให้เศษอาหารไก่และมูลไก่เป็นอาหารปลาต่อไป ซึ่งเป็นการ

ประหยัดต้นทุน

2. 30% ที่ 2 ใช้น้ำที่ 3 ไร่ ปรับเป็นพื้นที่นาปลูกข้าวและพืชหมุนเวียน และขุดคูรอบพื้นที่เพื่อเลี้ยงปลาในนาข้าวหลังน้ำก็จะปลูกพืชไร่, พืชผักและพืชตระกูลถั่วบำรุงดิน

3. 30% ที่ 3 ใช้น้ำที่ 3 ไร่ปรับเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล โดยทำการทดลองปลูกมะม่วง ลำไย และลิ้นจี่ด้วยระบบขุด

4. 10% ที่ 4 ใช้น้ำที่ 1 ไร่ ปรับเป็นพื้นที่ก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัย, โรงเห็ด, โรงเก็บปุ๋ยหมัก, ยุ้งเก็บข้าว (ชั้นบน) , คอกโค กระบือ (ชั้นล่าง) , คอกหมู (ชั้นบน) และคอกเป็ด (ชั้นล่าง)

ผลงาน

- มีการปลูกต้นไม้และพันธุ์พืชต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นลำไย, ลิ้นจี่, มะม่วง และได้ทำการทดลองปลูกองุ่นอีกด้วย ส่วนนาข้าวปลูกข้าวหอมมะลิ 105 เพื่อผลิตเป็นข้าวกล้อง โดยไม่ใช้สารเคมี “ตรา

แม่ใจ”

- บ่อปลามีการปล่อยปลาตะเพียน 6,000 ตัว, ปลาไน 6,000 ตัว, ปลานิลเทศผู้ 6,000 ตัว และกำลังทำการทดลองปล่อยกึ่งก้ามกรามด้วย

- มีการผลิตปุ๋ยชีวภาพ และสารสกัดชีวภาพเพื่อเป็นสารไล่แมลง โดยจัดเตรียมหัวเชื้อจุลินทรีย์ใช้เอง ภายใต้ชื่อ MM (Maejo Micro-organism) และมีการจัดทำถังหมักก๊าซชีวภาพ ขนาด 16 ลูกบาศก์เมตร เพื่อผลิตก๊าซใช้ในครัวเรือน

- ทำการศึกษาอาหารปลาแบบธรรมชาติ โดยใช้วัสดุเหลือใช้ในฟาร์มเป็นอาหารปลา และสร้างแหล่งคักตอนในน้ำ รวมทั้งให้การต้อนรับคณะที่สนใจมาศึกษาดูงาน

สนใจ เข้ามาศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาและวิจัยเกษตรทฤษฎีใหม่ ติดต่อที่มหาวิทยาลัยแม่ใจ โทร. 0-5387-8038 ในเวลาราชการ หรือ รศ.دنุวัต เพ็งอ้น หัวหน้าโครงการฯ ที่ หมายเลข 01-950-0003